

คู่มือฟื้นฟูหลังน้ำท่วมฉบับสามัญประจำบ้าน

การฟื้นฟูบ้านหลังน้ำท่วม

ตอนที่ 1

ข้อปฏิบัติในการเข้าบ้านหลังน้ำท่วม

1. ตอนเข้าบ้าน

1 ตรวจสอบความแข็งแรงของประตูลูกที่โดนน้ำพัด อาจหลุดจากราง หรืออาจล้มลงมาเป็นอันตราย

2 ตรวจสอบความแข็งแรงของต้นไม้และกิ่งไม้ตาย เพราะอาจหัก และหล่นเป็นอันตรายได้

3 ระมัดระวังการลื่นล้มจากโคลนและตะไคร่น้ำ

4 ระมัดระวังอันตรายจากขยะมีคม เช่น แก้ว สังกะสี ตะปู ที่อยู่ในกองขยะและใต้โคลน

5 ระมัดระวังอันตรายจากสารเคมีตกค้าง ที่อาจมาจากสารเคมีที่ หกออกมา เช่น น้ำยาล้างห้องน้ำ

6 ตรวจสอบความแข็งแรงของโครงสร้างบ้าน กรณีบ้านไม้ขนาดเล็ก ที่อาจได้รับผลกระทบจากคลื่นและน้ำหนักน้ำ

7 ระวังสัตว์อันตรายที่อาจหนีน้ำมาหลบซ่อนในที่ที่คิดไม่ถึง

8 ตรวจสอบไฟฟ้ารั่วในบริเวณน้ำขัง เครื่องมือต่างๆ คือ ไร้ไขควง ตรวจสอบกระแสไฟฟ้าต่อดำไม่...ไฟฟ้ารั่วจะมีรัศมีไม่เกิน 1 เมตร

หมายเหตุ : สิ่งที่ต้องสวมตอนเข้าบ้านครั้งแรก คือรองเท้าบูท
ถุงมือ และหน้ากากอนามัย

2.การใช้งานอุปกรณ์ ทำความสะอาด

1 ระวังการพังกระจายของฝุ่นละออง จากเชื้อราจากคราบแห้ง
ควรสวมหน้ากากอนามัยและแว่นค้เวลาปิดกวาด

2 ไม่เปิดปั้มน้ำประปาใช้ในพื้นที่ ควรให้ช่างตรวจสอบก่อน เรื่องจากปั้มที่
แช่น้ำอาจเสียแล้วส่งผลให้ไฟฟ้าช็อตควรซื้อใหม่หรืออาจยกเลิกการใช้
ปั้ม โดยต่อท่อจากประปาโดยตรงก่อน

3 บ้านที่มีถังเก็บน้ำใต้ดินควรตรวจสอบว่าน้ำเข้าไปในถังหรือไม่ ถ้ามี
น้ำเข้า ให้ต่อท่อจากประปาโดยตรงก่อน

4 บ่อส้วมแบบถังซึมไม่มีปัญหาหลังน้ำลดแล้ว

5 ตรวจสอบระบบไฟฟ้าว่า มีส่วนที่ถูกน้ำท่วมหรือไม่ ถ้ามี ควรถอด
ทำความสะอาดก่อนเดินระบบไฟและระวังการใช้ปลั๊กไฟที่อาจมีสัตว์
จำพวกแมลงเข้าไปอาศัยอยู่ เพราะอาจทำให้ไฟช็อต

6 เปิดประตูหน้าต่างให้มากที่สุดและทิ้งไว้หลายหลายวันเพื่อระบายกลิ่น
ฝุ่นละอองและเชื้อรา

7 งดใช้เครื่องปรับอากาศในระยะแรกเพื่อระบายอากาศให้มากที่สุด

8 ตรวจสอบไฟฟ้ารั่วในบริเวณน้ำขัง เครื่องมือง่ายๆ คือไขควงตรวจ
กระแสไฟฟ้าต่อดำมไม้...ไฟฟ้ารั่วจะมีรัศมีไม่เกิน 1 เมตร

ตอนปรับปรุงซ่อมแซม

1

หลังล้างทำความสะอาดแล้วต้องปล่อยให้แห้งสนิทเป็นเวลานาน

เพราะความชื้นจะคงอยู่ในวัสดุก่อสร้าง เช่น ปูนฉาบ อิฐก่อ ช้องท่อ (อาจต้องเจาะรูเพื่อช่วยระบาย) เป็นเวลานาน โดยเฉพาะเมื่อไม่ถูกแดด หากไม่รอให้ความชื้นระเหย วัสดุที่ใช้ใหม่อาจเสียหายได้

2

หลีกเลี่ยงการใช้สียืดหยุ่น ประเภทโพลีเมอร์ อีพอกซี ซิลิโคน เมื่อความชื้นยังไม่หมดไป เพราะยังไปกักความชื้นให้ระเหยออกไม่ได้

3

วัสดุประเภทไม้ที่บิด โก่ง อาจต้องระลັกพัก เพื่อประเมินความเสียหาย อาจไม่ต้องเปลี่ยนใหม่หมดก็ได้

การฟื้นฟูบ้านหลังน้ำท่วม

ตอนที่ 2

การตรวจสอบและซ่อมแซมบ้านหลังน้ำท่วม

“มหาอุทกภัยครั้งร้ายแรงที่เกิดขึ้นนี้ ไม่มีใครคาดคิด และคงไม่มีใครเตรียมพร้อมที่จะรับมือได้ทัน ตัวบ้านเรือนที่ไม่ได้ออกแบบมาสำหรับที่น้ำท่วมถึง จึงมีความเสียหายอย่างมากหลังน้ำลด เจ้าของบ้านจะไม่สามารถเข้าอยู่ได้ทันที แต่ต้องทำความสะอาดและซ่อมแซมบ้านก่อน”

ดังนั้น อย่าเพิ่งย้ายสิ่งของกลับเข้าบ้านทันทีหลังน้ำลด จะต้องตรวจสอบแก้ไขจนกว่าบ้านจะมีความพร้อมให้กลับเข้าไปอยู่อาศัยได้ หากมีการวางแผนในการตรวจสอบ และซ่อมแซมอย่างเป็นระบบ จะสามารถลดปริมาณงานที่ต้องทำ และย่นระยะเวลาที่ต้องเสียไป รวมทั้งสิ่งที่สำคัญที่สุดคือมีความปลอดภัยแก่ชีวิตและทรัพย์สินสิน ดังนั้น ก่อนทำการใด ๆ จึงมีจุดที่ต้องตรวจสอบและซ่อมแซม

“เพื่อให้มองเห็นภาพรวมการซ่อมแซมดังต่อไปนี้”

1. บริเวณรอบ ๆ ตัวบ้าน

1.1) พื้นถนนภายนอก

หากโดนกดทับด้วยปริมาณน้ำที่มีระดับน้ำที่สูง ซึ่งจะมีน้ำหนักกดทับมากก่อให้เกิดการทรุดตัวของถนนภายในบ้าน มีรอยแตกร้าวให้เห็น

ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าในขณะที่เมื่อน้ำลดลงการลดลงของของน้ำเป็นไปอย่างรวดเร็วหรือค่อยๆลดลงอย่างรวดเร็ว ด้วยการสับน้ำออกมักจะทำความเสียหายแก่พื้นถนนรอบๆตัวบ้านได้มากกว่าโดยจะเห็นได้ชัดเจนว่ามีการทรุดตัวที่พื้นต่างระดับจากตัวบ้านเนื่องจากที่พื้นถนนมีโครงสร้างแยกออกมาจากตัวบ้าน

ซึ่งวิธีการแก้ไขซ่อมแซมต้องรอให้น้ำแห้งสนิทจริงๆแล้วสำรวจแนวแตกร้าวว่าเป็นการแตกร้าวที่ผิวเท่านั้นหรือเป็นการแตกที่มีผลถึงโครงสร้างพื้นที่จะอาจจะเกิดขึ้นจากการทรุดตัวของชั้นดินภายใต้พื้นหากเป็นการแตกเพียงที่ผิวถนน

การซ่อมแซมคงทำได้ยากกว่าเพียงทำการสกัดผิวออกแล้วทำผิวปูนใหม่แต่หากเป็นความเสียหายถึงโครงสร้างก็คงต้องทุบแล้วสร้างใหม่

1.2) สำหรับสนามหญ้าหรือสวนที่ปลูกไว้

หากท่วมนานก็คงจะไม่สามารถรักษาชีวิตต้นไม้เหล่านั้นไว้ได้

แต่ในกรณีที่ยังรอดอยู่สภาพต้นไม้ยังอยู่ในสภาพต้องพึ่งตัวอิกน่ายังไม่พร้อมที่จะใส่ปุ๋ยใดๆทั้งสิ้นจะต้องปล่อยทิ้งไว้อย่างน้อย 1 เดือน เพื่อให้ต้นไม้เหล่านั้นค่อยๆคืนสภาพกลับมาดังเดิมก่อนที่จะใส่ปุ๋ยรอบใหม่

1.3) ส่วนของกำแพงบ้าน

อาจจะมีความเสียหายที่เกิดจากแรงดันน้ำจะต้องตรวจสอบว่าการเอนเอียงมากผิดปกติหรือไม่เพราะอาจจะลึ้มพังลงมาทำความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สินภายในหลัง

1.4) ส่วนของประตูบ้าน

เช่น กลอน ญุณแจต่าง ๆ ที่เป็นโลหะ มักจะเกิดสนิม ต้องขัดทาสีใหม่ หรือใส่น้ำมันหล่อลื่น

2. ผนังบ้าน

2

รอยคราบน้ำบนผนังจะติดอยู่ถ้านานหากไม่รีบทำความสะอาด ถ้าน้ำท่วมขังไม่นาน การล้างขัดออกก็ทำได้โดยง่าย แต่ในกรณีที่รอยคราบมีสารเจือปนหรือมีสีเข้มสกปรมากก็จะต้องขัดสีออกแล้วทาสีทับใหม่ทั้งผนังอย่างใดก็ตามมีข้อควรคำนึง 2 อย่าง

2.1) การทาสี

ต้องมั่นใจว่าผนังแห้งสนิทจริง ๆ ก่อนที่จะทาสีใหม่ มิฉะนั้นจะทาสีไม่ติด และหลุดร่อนภายหลัง ซึ่งในบางกรณีการทิ้งผนังให้แห้งอาจใช้เวลาอย่างน้อย 2 สัปดาห์ขึ้นไป

2.2) เชื้อรา

จะต้องทาด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อหรือคลอรีนก่อนที่จะทาสี ทับหรืออาจจะหาน้ำยาเคมีป้องกันเชื้อราผสมลงไป และสิ่งที่จะตามมาทันทีภายในหนึ่งเดือนหลังน้ำลด คือ ปลวก ซึ่งจะเข้ามาทำรังจากใต้ดิน ซึ่งจะต้องใช้น้ำยาฆ่าปลวกและตรวจตราผนังตามจุดต่าง ๆ ด้วย

3. พื้นที่ภายในตัวบ้าน

3

หากน้ำท่วมเข้าไปถึงภายในบ้าน ความเสียหายจะมีมากต่อวัสดุตกแต่งผิวทั้งตัวบ้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่ปิดทิ้งไว้โดยไม่มีการถ่ายเทเป็นเวลานานร่วมเดือน สิ่งที่จะอาจพบมาก คือ เชื้อราขึ้นทั้งบ้าน

วิธีการที่ดีที่สุด

คือต้องตรวจสอบว่ามีสัตว์ร้ายใด ๆ แอบซ่อนอยู่หรือไม่ พยายามทำความสะอาดเท่าที่จะทำได้ก่อนทั้งการใช้ยาฆ่าเชื้อ น้ำยาฆ่าแมลง ตรวจสอบทุกซอกทุกมุมที่อาจมีงูตะขาบหรือหนูเข้ามาอาศัยอยู่ต้องเปิดประตูหน้าต่างทิ้งไว้

เพื่อระบายอากาศตลอด 2-3 อาทิตย์ หลังจากทำความสะอาดเบื้องต้นควรติดตั้งพัดลมดูดอากาศหรือเดินเครื่องพัดลมดูดอากาศในห้องน้ำอย่างเต็มที่ รวมทั้งเปิดมารับแดดเพื่อไล่ความชื้นสะสม

พื้นบ้านที่เป็นวัสดุเส้นใย

หลังจากทำความสะอาดเบื้องต้น จึงสามารถกลับมาซ่อมแซมภายในตัวบ้าน ตัวพื้นบ้านที่เป็นพรมหรือวัสดุเส้นใย คงไม่สามารถรักษาไว้ได้ หรือหากได้ ก็คงต้องทำความสะอาดค่อนข้างมาก

หากเป็นพื้นไม้ปาร์เก้ ขึ้นไม้มักจะหลุดลอยตามน้ำ โดยขึ้นไม้จะบวมและติดเข้าไปดั้งเดิมไม่ได้จนกว่าจะตากให้แห้งแล้วหาน้ำยาเคลือบไม้ใหม่หากเป็นพื้นไม้ลามิเนต จะต้องล่อนออกมาตากแห้ง แล้วทากาวติดเข้าไปใหม่ ซึ่งขึ้นอยู่กับว่ามีการบิดงอมากเพียงใด

4. เครื่องเรือนหรือเฟอร์นิเจอร์

เครื่องเรือนมีข้อควรระวังเรื่องเชื้อราหลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีตัวทำลายทุกชนิดในการทำความสะดวกเครื่องเรือนที่เป็นไม้หรือเบาะหนัง ส่วนตู้ โต๊ะ หรือชั้นวางของที่เป็นไม้อัด

ถ้าถูกน้ำท่วมนานอาจจะกู้กลับมาได้ยากเพราะแผ่นปิดผิวจะลอกออกมาหรือไม้จะบวมจนใช้ต่อไปไม่ได้ก็ต้องเปลี่ยนเป็นชิ้นๆไปอย่างไรก็ดีควรหาทางออกในการนำเศษวัสดุที่จะทิ้งนำมาใช้ทำประโยชน์อย่างอื่นได้อีก

5. ระบบไฟฟ้า

ระบบไฟฟ้าถือเป็นส่วนที่ได้รับความเสียหายที่ต้องระวังอย่างยิ่ง เพราะมีอันตรายถึงชีวิต ต้องมั่นใจว่าบ้านแห่งนั้นที่ไม่มีน้ำขังในปลั๊กไฟหากไม่ได้สับสะพานไฟก่อนอพยพออกไปยังต้องระวังเมื่อเข้าไปในตัวบ้านหลังน้ำแห้งแล้ว ต้องสับสะพานไฟทั้งหมดลงก่อน

จนมั่นใจว่าปลอดภัย แล้วจึงทำการตรวจสอบจุดต่าง ๆ ต่อไป (แนะนำให้ตามช่างไฟมาตรวจสอบให้) ซึ่งหากตรวจสอบเรียบร้อยแล้วและมั่นใจว่าทุกจุดแห้งดีแล้วจึงค่อยสับสะพานไฟกลับมา

6. ระบบเครื่องปรับอากาศ

6.1) เครื่องปรับอากาศตัวภายใน (Fan Coil)

มักเป็นตัวแขวนผนังที่อยู่สูงจากพื้นจึงไม่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วม แต่อย่าเปิดสวิตซ์เดินเครื่องจนกว่าจะได้รับการตรวจสอบทั้งตัวนอกบ้าน และตัวในบ้าน

6.2) แผ่นกรองหลังตัวเครื่อง (Filter)

สำหรับตัวในบ้านให้ทำความสะอาดทันทีที่จะต้องใช้น้ำยาฆ่าเชื้อหรือ คลอรีนผสมน้ำแช่ไว้ แล้วจึงตากให้แห้ง แล้วนำกลับมาติดตั้งใหม่

6.3) เครื่องปรับอากาศตัวนอกบ้าน (Condensing Unit)

ที่ถุ่กน้ำท่วมโดยทั่วไปมักจะไม่เสียหายมากนักบ่ส่อยไว้ให้แห้งสนิทเสียก่อนที่จะเปิดเดินเครื่องใหม่ก็จะใช้งานได้แล้วจึงตามช่างแอร์มาเช็คระบบทั้งหมดเพราะอาจจะต้องมีการดูแลร่ื่องน้ยาแอร์ระบบแผงวงจรหรือน้ามันหล่อลื่นในอุปกรณ์ หรือคอมเพรสเซอร์ ตามมาอีกมา

7. ระบบประปาสุขาภิบาล

7.1) ระบบน้ำดื่มที่เป็นถังเก็บน้ำ

อาจจะมีการเสียไหลซึมเข้าไปถึงถังกักน้ำออกทำความ สะอาดด้วยคลอรีน แล้วเปิดน้ำทิ้งออกจากระบบท่อ ให้หมด

สำหรับระบบเครื่องปั้มน้ำก็เช่นเดียวกันทั้งไว้ให้แห้ง สนิทก่อนเปิดเดินเครื่องใหม่หากไม่ทิ้งให้แห้งจริงๆ แล้วเปิดเครื่องทำงาน อุปกรณ์แผงวงจรต่าง ๆ จะ ชี้อัดใหม่ เสียหายได้ และนำมาสู่อุบัติภัย

7.2) ระบบน้ำเสีย หรือระบบส้วม

แบบที่เรียหรือจุลินทรีย์ที่อยู่ในระบบส้วมที่ตามปกติ มักจะช่วยย่อยสลายสิ่งปฏิกูลในสิ่งแวดล้อมเหล่านี้มักจะ ตายไปและจะส่งผลให้ระบบบำบัดหยุดชะงักและทำให้ ส้วมราดไม่ลงดังนั้นควรจะต้องไปเติมไข่มหรือจุลินทรีย์มา เทใส่ในส้วม และทิ้งไว้ 2-3 วันก่อนที่จะใช้ส้วมครั้งแรก นอกจากนั้น

หากพบว่ากลิ่นเหม็นเกิดขึ้น กลิ่นเหล่านั้นอาจจะ เกิดขึ้นจากการที่ฝาท่อน้ำเสียแห้งและทำให้กลิ่นจาก บ่อบำบัดย้อนกลับเข้ามาในตัวบ้านจะต้องตรวจสอบ โดยการเทน้ำลงในฝาท่อต่างๆ เพื่อปิดช่องที่กลิ่นจะ ย้อนกลับเข้ามาในตัวบ้าน

7.3) สำหรับส้วมชั้นล่าง

ที่ถูกลำท่วมโดยทั่วไป ในระบบส้วมจะมีท่ออากาศซึ่งทำ หน้าที่ให้อากาศภายในระบบท่อส้วมออกขณะกดชักโครก เพื่อให้เกิดชักโครกลงได้

ให้ตรวจสอบว่าท่อเหล่านี้ไม่มีสิ่งอุดตันจากน้ำท่วม เพราะหากท่ออากาศเหล่านี้อุดตันก็จะกดชักโครก ไม่ลง หากทำได้ในภาคนี้ควรต่อท่ออากาศนี้ให้สูง ถึงปลั๊กคาขึ้นสองไปเลย

8. เครื่องใช้ไฟฟ้าอื่น ๆ

เครื่องใช้ไฟฟ้าบางชนิด เช่น ตู้เย็น พัดลม หม้อหุงข้าว เครื่องซักผ้า เครื่องอบผ้า และอื่น ๆ หากถูกน้ำท่วม ต้องทำความสะอาดแล้วปล่อยให้แห้งสนิทจึงค่อยเปิด เครื่อง เพื่อดูว่าจะต้องนำไปซ่อมอะไรอีกหรือไม่

*** กรณีที่ท่อเครื่องใช้ไฟฟ้าด้วยฉนวนพลาสติกทั้งไว้เป็นเดือน ในบ้านที่ถูกน้ำท่วม อาจจะเกิดเชื้อราขึ้นตามอุปกรณ์ เหล่านี้ ต้องทำความสะอาดด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อให้หมด ก่อนจะทิ้งไว้ให้ระบายอากาศจนแห้งแล้วจึงนำกลับมา ใช้ใหม่

นอกจากประเด็นที่กล่าวมาแล้วสิ่งที่เจ้าของบ้านอาจจะ ต้องประสบหลังน้ำท่วมคือช่างซ่อมบ้านหายากควร จะพยายามช่วยเหลือตนเองก่อนเท่าที่จะทำได้และแนะนำ ว่าให้รวมกลุ่มเพื่อนบ้านในชุมชนใกล้เคียงกันหลาย ๆ หลัง เพื่อตามช่างมาทำพร้อม ๆ กัน

เพราะนอกจากช่างจะไม่ต้องเสียเวลาไปมาแล้วอาจจะ สามารถต่อรองราคาซ่อมแซมบ้านให้ถูกลงด้วยนอกจาก นี้การซ่อมแซมบ้านหลังน้ำท่วมคงต้องค่อย ๆ ทำไป ตามความจำเป็นตามเวลา

คงไม่สามารถที่จะกำหนดให้ทุกอย่างเสร็จสมบูรณ์พร้อม กันได้ 100 % ภายใน 1 เดือนหลังน้ำลด ทั้งนี้อย่าลืมนึกว่า uthakuy อาจจะมีโอกาสกลับมาได้อีกเรื่อย ๆ และถึงขั้น อันเนื่องมาจากปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ การวางแผนที่ดีจะช่วยให้การซ่อมแซมบ้านมีความคุ้มค่า และมีภูมิป้องกันสิ่งที่จะเกิดขึ้นอีกในอนาคตอันใกล้

การฟื้นฟูระบบและอุปกรณ์ ไฟฟ้าหลังน้ำลด

ตอนที่ 1

การตรวจสอบระบบไฟฟ้าก่อนจ่ายไฟกลับเข้าสู่ปกติ

ตอนที่ 1 การตรวจสอบระบบไฟฟ้าก่อนจ่ายไฟกลับเข้าสู่ปกติ

“บ้านหลังน้ำท่วมถึงแม้จะตัดไฟฟ้าแล้ว แต่เพื่อความปลอดภัยทางไฟฟ้า การสำรวจเต้ายางและถุงมือยางเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะพินบ้านที่เป็นพื้นดิน หรือพื้นที่ที่มีความชื้นของพื้นสูง”

“ดังนั้นในการเข้าไปฟื้นฟูบ้านควรปฏิบัติตามขั้นตอนที่ 1-4 ต่อไปนี้”

ขั้นตอนที่ 1

“ในกรณีที่ได้ทำการ OFF เซอร์กิตเบรกเกอร์หลัก หรือยกสะพานไฟ (คัทเอ้าท์) ของบ้าน อาคาร หรือโรงงานไว้แล้ว

ข้ามไปขั้นตอนที่ 2 ได้เลย”

แต่ในกรณีที่เซอร์กิตเบรกเกอร์หลักหรือสะพานไฟ (คัทเอ้าท์) ยัง ON ใ้้อยู่ตั้งแต่ที่โดนน้ำท่วม

มีข้อควรปฏิบัติดังนี้ ...

1

1.1 ห้ามนำเด็กเข้ามาในบริเวณนั้นโดยเด็ดขาด! เพื่อความปลอดภัย

1.2 ควรติดต่อการไฟฟ้าให้ส่งเจ้าหน้าที่มาช่วยทำการ OFF เซอร์กิตเบรกเกอร์หลัก หรือยกสะพานไฟ (คัทเอ้าท์) ของบ้าน อาคาร หรือโรงงาน

แต่หากมีความจำเป็นที่ไม่สามารถให้เจ้าหน้าที่การไฟฟ้ามาช่วยเหลือได้ และต้องทำการ OFF เซอร์กิตเบรกเกอร์หลัก หรือยกสะพานไฟ (คัทเอ้าท์) ของบ้าน อาคาร หรือโรงงาน ด้วยตนเอง เวลาเข้าไปปฏิบัติงานในบ้าน อาคาร หรือโรงงาน เพื่อตัดไฟฟ้า มีข้อควรปฏิบัติดังนี้คือ

1

เวลาเข้าไปปฏิบัติงานควรมีผู้ใหญ่เข้าไปด้วยอย่างน้อยอีก 1 คนเพื่อคอยช่วยเหลือ เผื่อ万一กรณีฉุกเฉิน จะได้ร้องขอความช่วยเหลือได้ทัน

2

หากทราบว่าปลั๊กไฟหรืออุปกรณ์ไฟฟ้าที่จมน้ำอยู่ตำแหน่งไหนบ้าง ไม่ควรเข้าไปใกล้ในระยะ 2 เมตร เพื่อป้องกันอันตรายจาก “ไฟดูด”

3

ควรยืนบนเก้าอี้พลาสติกที่แห้ง และใส่รองเท้ายาง ถุงมือยาง เพื่อป้องกันไฟดูด ในขณะที่ทำการ OFF เซอร์กิตเบรกเกอร์หลักหรือยกสะพานไฟ (คัทเอ้าท์) ของบ้าน อาคาร หรือโรงงาน

4

หากไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องความปลอดภัยทางไฟฟ้าเพียงพอ อย่าดำเนินการด้วยตนเอง ควรเรียกช่างไฟฟ้า หรือผู้มีความเชี่ยวชาญทางไฟฟ้ามาให้ความช่วยเหลือ

หมายเหตุ : ควรเพิ่มความระมัดระวังจากไฟฟ้าของเพื่อนบ้านที่ไม่ได้ยกสะพานไฟ เพราะอาจทำให้เกิดอุบัติเหตุไฟดูดจากอุปกรณ์ไฟฟ้าของเพื่อนบ้านได้

ขั้นตอนที่ 2

กวาดน้ำขังที่พื้นออกให้หมด และรอให้พื้นแห้งอีกสักหนึ่งวันก่อน

2

ตอนที่ 1 การตรวจสอบระบบไฟฟ้าก่อนจ่ายไฟกลับเข้าสู่ปกติ

ขั้นตอนที่ 3

3

หลังจากพื้นแห้งดีแล้ว ให้ปลดสายไฟของอุปกรณ์ไฟฟ้าทุกชนิด

ที่ยังเสียบปลั๊กอยู่ออกให้หมดก่อน เช่น ตู้เย็น พัดลม เครื่องซักผ้า เต้าไมโครเวฟ โทรทัศน์ รวมถึงปลั๊กพ่วงต่าง ๆ โดยสวมรองเท้ายางและถุงมือยางในขณะที่ปฏิบัติงาน

สำรวจว่ามีสวิตช์หลักไฟและอุปกรณ์ไฟฟ้าใดจมน้ำอยู่บ้างนำมาจัดทำเป็นรายการ อุปกรณ์ไฟฟ้าที่จำเป็นจะต้องถอดถอนเพื่อตรวจสอบสภาพ

ขั้นตอนที่ 4

4

เดินสำรวจด้วยตาเปล่า เพื่อตรวจสอบว่ามีสายไฟฟ้าชำรุดเสียหายในบริเวณใดหรือไม่โดยปกติสายไฟฟ้าสามารถจมน้ำอยู่ได้นานระดับหนึ่งหากสังเกตพบความเสียหายให้แจ้งช่างไฟฟ้าดำเนินการซ่อมแซม

ขั้นตอนที่ 5

5

แจ้งให้เจ้าหน้าที่การไฟฟ้า

(กฟน. MEA Call Center 1130 / กฟภ. PEA Call Center 1129)

และวิศวกรช่วยตรวจสอบระบบไฟฟ้า ว่าชำรุดเสียหายเนื่องจากฉนวนไฟฟ้าฉีกขาด หรือเสื่อมสภาพหรือไม่

การฟื้นฟูระบบและอุปกรณ์ ไฟฟ้าหลังน้ำลด

ตอนที่ 2

การตรวจสอบแก้ไขสวิตช์และปลั๊กไฟจมน้ำ

การตรวจสอบแก้ไขสวิตช์และปลั๊กไฟจมน้ำ ควรเริ่มจาก ...

1 การตรวจสอบแก้ไขต้องกระทำเมื่อระดับน้ำลดต่ำกว่าสวิตช์และปลั๊กไฟแล้วเท่านั้น

2 OFF เซอร์กิตเบรกเกอร์ หรือยกสะพานไฟ (คัทเอาท์) เพื่อตัดการจ่ายไฟในบริเวณที่จะรื้อถอนสวิตช์ หรือปลั๊กไฟที่จมน้ำ

3 หากน้ำที่ท่วมสวิตช์และปลั๊กไฟมีความสกปรกสูงเช่นมีโคลนปูนมากหรือไม่สามารถถอดปลั๊กหรือแงสวิตช์มาทำความสะอาดได้ควรซื้อสวิตช์และปลั๊กไฟใหม่มาเปลี่ยน

4 หากน้ำที่ท่วมไม่สกปรกมากและสามารถทำความสะอาดสวิตช์และปลั๊กไฟได้

วิธีการถอดกล่องสวิตช์และปลั๊กไฟที่จมน้ำออกมาล้างทำความสะอาด...

1 ใช้น้ำสะอาดเช็ดและผึ่งไว้ให้แห้ง อาจเป่าด้วยลมร้อนจากเครื่องเปาผม โดยใช้อุณหภูมิระดับปานกลางที่มีคนยังทนได้

2 ใช้น้ำยาล้างหน้าสัมผัส (หาซื้อได้ตามร้านขายเครื่องมือช่างไฟฟ้า หรือร้านขายอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์) ฉีดทำความสะอาดขั้วโลหะบริเวณที่ต้องมีการสัมผัสเพื่อเชื่อมต่อทางไฟฟ้า

3 สำหรับปลั๊กไฟ อาจเสียบปลั๊กเข้าออกหลาย ๆ ครั้งเพื่อขัดหน้าสัมผัสให้สะอาด ทั้งนี้ต้องทำในขณะ “ยังไม่จ่ายไฟ”

***หมายเหตุ : ต้องตรวจสอบให้มั่นใจว่าไม่มีไฟฟ้าที่สายไฟของสวิตช์หรือปลั๊กไฟ โดยใช้อุปกรณ์เช่น โชคดวงตรวจไฟ หรือ มิเตอร์วัดไฟเป็นต้น และในขณะปฏิบัติงานควรสวมถุงมือยางและรองเท้ายาง

การฟื้นฟูระบบและอุปกรณ์ไฟฟ้าหลังน้ำลด

ตอนที่ 3

การตรวจสอบอุปกรณ์ไฟฟ้าภายในบ้านอาคาร
และโรงงานอุตสาหกรรม

กรณีบ้านและอาคาร

การตรวจสอบอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าที่จมน้ำหรืออุปกรณ์ที่อาจมีเอน้ำเข้าไปสะสมภายในควรส่งให้ช่างผู้ชำนาญเป็นผู้ตรวจสอบและซ่อมแซมตามขั้นตอนและวิธีการที่เหมาะสม ไม่ควรทำเอง โดยเฉพาะ...

1 อุปกรณ์ที่มีแผงวงจรอิเล็กทรอนิกส์ประกอบอยู่

เช่น วิทยุ โทรศัพท์ เครื่องเล่นวีดีโอ เครื่องเล่นดีวีดี ตู้เย็น เครื่องซักผ้า เครื่องปรับอากาศ เหล่านี้ช่างผู้ชำนาญจะต้องตรวจสอบ

ทำความสะอาดแผงวงจรอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ควบคุมการทำงานของอุปกรณ์ ส่วนในกรณีที่แผงวงจรอิเล็กทรอนิกส์เสียหาย จำเป็นต้องเปลี่ยนใหม่ อุปกรณ์จึงจะทำงานได้ตามปกติ

2

อุปกรณ์ที่มีมอเตอร์ไฟฟ้าประกอบอยู่

เช่น พัดลมคอมเพรสเซอร์และคอยล์ร้อนของเครื่องปรับอากาศ บัมพ์น้ำเหล่านี้ช่างผู้ชำนาญจะต้องถอดมอเตอร์มาล้างทำความสะอาดโดยละเอียด

ตามขั้นตอนและวิธีการที่เหมาะสม ทั้งในส่วนของการขจัดขี้ผึ้ง ไฟฟ้า ตลับลูกปืน แล้วจึงประกอบคืนและตรวจสอบการทำงานอย่างถี่ถ้วนอีกครั้ง

กรณีโรงงานอุตสาหกรรม

ปัญหาของผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ คือ ไม่ทราบว่าจะซ่อมแซมมอเตอร์ไฟฟ้าหรืออุปกรณ์ควบคุมอิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างไร ที่ไหน ซ่อมแล้วจะสามารถนำกลับมาใช้ได้นานสักเท่าใดเมื่อเทียบกับซื้อใหม่ หรืออย่างไรจะคุ้มค่าง่ากัน

ปัญหาเหล่านี้เป็นปัญหาที่ยากและมีรายละเอียดในการพิจารณาหลายประเด็นและเพื่อที่จะหาคำตอบที่เหมาะสมในเบื้องต้นภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้าคณะวิศวกรรมศาสตร์จุฬาฯ ได้ดำเนินการเพื่อสนับสนุนช่วยเหลือผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมดังนี้...

1

รวบรวมรายชื่อบริษัท / หน่วยงาน ที่สามารถตรวจสอบและซ่อมบำรุงมอเตอร์ไฟฟ้าของเครื่องจักรทั้งหมด **

2

รวบรวมรายชื่อบริษัท / หน่วยงาน ที่สามารถตรวจสอบและซ่อมบำรุงอินเวอร์เตอร์และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมด **

3

พิจารณาจัดตั้งศูนย์รับปัญหาและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการตรวจสอบ ซ่อมบำรุง และฟื้นฟูระบบไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้าในโรงงานอุตสาหกรรม